

સિંહનું અજાયબ સ્થળાંતરણ ચાલે છે. સિંહના આકસ્મિક મૃત્યુ અને શિકાર પણ વધા છે. જૂનાગઢ તાલુકાનું એક નાનકડું ગામ છે ઠુંગરપુર. આ ગામમાં સિંહના અંગો વેચીને લાખો રૂપિયા કમાનારા આઈ દસ ખેલાડી ખોરડાંઓ છે. લોક ડાઉન દરમિયાન એટલે કે આજથી બે વરસ પહેલા એક સિંહબાળનો શિકાર કરીને એના અંગો આ ગામની ટોણકીએ વેચી નાંખ્યા છે. જંગલભાતાએ રહી રહીને ધરપકડ કરી હતી. સિંહ પ્રત્યે થતા અપરાધોને ઢાંકવામાં અરધું વનખાતું લાગેલું છે. ગીરનું જંગલ અત્યારે પુરબહારમાં ખીલ્યું છે. ચોતરફ લીલીછિમ વનરાજિ વચ્ચે ધીમે ધીમે ઢાં ઉત્તરતી હરિયાળી ટેકરીઓએ આ પ્રદેશને મનોરમ સૌન્દર્યથી ચિત્તાકર્ષક બનાવ્યો છે. ગીર વિસ્તાર હવે રહસ્યમય થઈ ગયો છે, કારણ કે સિંહદર્શન માટે આવતા પ્રવાસીઓને પોતાના એક જ ધક્કે સિંહને જોઈ લેવા છે, જે સામાન્ય સંજોગોમાં શક્ય નથી. સરકારે સાસણમાં અને હવે ધારી પાસે આંબરડી પાર્કમાં કરેલી વ્યવસ્થા પ્રવાસીઓના ધસારાની તુલનામાં અપૂરતી છે. એટલે ખાનગી લાયન શો યોજના પરિબળો સિંહને માંસાહાર આપતી વેળા એને અર્ધબેલોશ કરી મુક્કે એવા રસાયણો પણ ઉમેરતા હોવાની ટેટલાક વન અધિકારીઓને શંકા છે, જેથી સિંહ અર્ધ બેલોશીમાં અહિસ્ક બની જાય અને સિંહદર્શન કરનારાઓ સાવ નજીકથી એને જોઈ શકે અને કવચિત્ત સ્પર્શ પણ કરી શકે. ખાનગી લાયન શો યોજનારી ટોણકી એક પ્રકારની અસામાજિક તત્વોની ગેંગ હોય છે. એક જમાનામાં આવી ગેંગનું ઉપરના અધિકારી સત્તે 'સેટિંગ' પણ રહેતું. આ પ્રકારના ખાનગી લાયન શો જ ગીરના જંગલમાં સિંહને રજાડવાનું મુખ્ય કારણ છે. ગીરના જંગલમાં અભયારણ્યના કાયદાઓનો ભંગ કરીને ગેરકાયદે બાંધકામ થયા છે ને હજુ થાય છે. લગભગ તમામ પવતીય વિસ્તાર વેચાઈ ગયેલો છે અને તબક્કાવાર ત્યાં નવા રિસોર્ટ આકાર લેવા લાગ્યા છે. સિંહ પરિવારો આજકાલ સમગ્ર સૌરાષ્ટ્રના પ્રવાસે નીકળેલા છે. ચોતરફ સિંહ સામે ચાલીને ભયજનક દર્શન આપવા લાગ્યા છે. આ દિવાળીના દિવસોમાં તો ચાર-પાંચ સિંહ માનવભક્તી થઈ જતાં ગીરકંઠાના ગામોમાં હાલકાર મથી ગયો છે. પ્રભુત્વની લડાઈમાં સિંહ વચ્ચે પારસ્પરિક યુદ્ધ થતાં હોય છે. અને એમાં જીરાવર જીતે છે ને ઉમરલાયક સિંહ માયા જાય છે. એવી ઈનફાઈટ સિવાયના કિસ્સાઓમાં ફેલાઈન લ્યુક્કેમિયા જેવા ચેપી રોગની સંભવનાની થિયરી તરફ વનખાતાનું ઈન્વેસ્ટિગેશન કરે છે ને સિંહના અફુદરતી મોતના હિસાબનો તાલો મેળવે છે. ગીરના સિંહ પર દર્શાનાર્થી અને ચાહકોની ભીસ વધી છે તે જોતાં સિંહના મૃત્યુનો ઘટનાકમ રહસ્યમય તો છે જ. સમર્થ વિશ્વમાં ઔશિયાઈ પ્રજાતિના સિંહનું આ હેલ્દું વતન છે. આ પ્રજાતિ નામશેષ થયા તરફ છે. જે રીતે ગીરના સિંહ આજકાલ પ્રવાસીઓના મનોરંજનનું માધ્યમ બનવા લાગ્યા છે તે જોતા તેમને માટે માણસજીતના વધતા ઘેરાવા વચ્ચે અસ્તિત્વ ટકાવવું મુશ્કેલ છે. જે રીતે ડાંગમાંથી વાધ પ્રાય: લુલ થયા તે જ રીતે સમગ્ર સૌરાષ્ટ્ર-ગુજરાતના ગૌરવરૂપ સિંહ પણ લુલ થઈ શકે છે એ કડવું સત્ય છે. કારણ કે સિંહના સંરક્ષણમાં વનતંત્ર અને અન્ય સરકારી તંત્ર અત્યારે ગંભીર ભૂલો કરી રહ્યું છે.

આતંકવાદનો નવો ચહેરો

જરાયલી જસૂસી સંસ્થા મોસાદનો જગતમાં ડંકો
વાગતો હતો એ યુગ હમાસ ઘટનાકમ સાથે પૂરો
થઈ ગયો છે. ઈજરાયલના જસૂસો પણ પાકિસ્તાની જસૂસોની
જેમ અર્માર્ડિટ એશ-આરામમાં દૂબેલા થિંગ્તા ઝડપાઈ
ગયા છે. આતંકવાદ હવે એક યુદ્ધ પ્રણાલિક છે, જેમ ગેરીલા
પદ્ધતિ પણ એક પ્રકારની વિશિષ્ટ હુમલાખોરી છે એમ.
સામાન્ય સૈન્યનું કામ નથી કે એ આતંકવાદી યુદ્ધનો આસાનીથી
સામનો કરી શકે. પેલેસ્ટરાઈનના દુષ્ટ લડવેયાઓએ યુદ્ધના
બધા નિયમો નેવે મૂકીને ઈજરાયલ પર હુમલો કર્યો છે.
ઈજરાયલી સ્વીઓ સાથેના પેલેસ્ટરાઈન હુમલાખોરોના હીન
વર્તાવને કારણે આ યુદ્ધ અતિ ભયાનક સાબિત થવાનું નક્કી
છે. અમેરિકી લશકરી વડા મથક પેન્ટાગોનમાં આતંકવાદીઓ
પર સૈન્ય કાર્યવાહી માટે ગહન અભ્યાસ અને સંશોધન
કરનારો અલગ વિભાગ છે. અમેરિકાની સૌથી મોટી તાકાત
જ એ છે કે એની પાસે દરેક ક્ષેત્રમાં સંશોધન કરનારાઓનો
વિરાટ કાફિલો છે. કોઈ પણ દેશમાં શિક્ષણ સર્વોચ્ચ સરે
પછોંચે પદ્ધિથી સંશોધનનો ઉઘાડ થતો હોય છે. પેન્ટાગોનના
અભ્યાસ પ્રમાણે અત્યારે આતંકવાદીઓ દુનિયાભરમાં ફેલાઈ
ગયેલા છે. ઈરાક, સિરિયા, પેલેસ્ટરાઈન, પાકિસ્તાન અને
અફઘાનિસ્તાન આ ચાર-પાંચ દેશોમાંથી આગામી પચાસ
વરસ સુધી આતંકવાદીઓનો સફાયો થઈ શકે એમ નથી.
આતંકવાદમાં છૂપાઈને પ્રહાર કરવાની જે દગાબાળ છે અને
એની જે ભોગોલિક અનિશ્ચિતતાઓ છે એ જ એને કોઈ પણ
શક્તિશાળી સૈન્ય સામે ટકાવી રાખે છે. પેન્ટાગોનની નવી
થિયરી પ્રમાણે આતંકવાદીઓ સત્તવે પોતાની નવી જનરેશન
તૈયાર કરવામાં ધ્યાન આપે છે, કારણ કે તેઓ જાણો છે કે તેમની
જિંદગી અલ્ય અવધિ ધરાવતી હોય છે અને ડગલે ને પગલે
મોત એમનો પીછો કરતું હોય છે. ઉપરાંત તેઓ પોતે પણ
ફિદાયિન હુમલાઓ દ્વારા કે અન્ય રીતે મૃત્યુને ભેટવા માટે
તત્પર હોય છે. હવે આતંકવાદીઓ દુનિયાના તમામ કાન્ટિકારી
પ્રદેશો પર પોતાની હક્કુમત જમાવવા નીકળ્યા છે, કારણ કે જે
પ્રદેશની પ્રજા તેના જ દેશની વિરુદ્ધમાં વિચારતી હોય એને
પોતાની કરી લેવાનું કામ આતંકવાદી કિમાન્ડરોને આસાન લાગે
છે. કાશ્મીરમાં છીલ્લા ન્રાણ-ચાર વરસથી એ જ થઈ રહ્યું છે.
પાકિસ્તાનના બલુચિસ્તાન પ્રાન્તમાં કાન્તિ ચાલી રહી છે અને
ત્યાં પણ હવે ઈરાક અને સિરિયાથી આતંકવાદીઓ આવવા
લાગ્યા છે. એનો બીજો અર્થ એ પણ છે કે પોતાના જ દેશની
સરકાર સામે પ્રાંતવાદ દાખ્ખિને લડાયક બનેલી વિશ્વની કોઈ
પણ પ્રજાને કે નાના સમુદ્દરને હવે તૈયાર આતંકવાદીઓનું
હરતું ફરતું સૈન્ય ઉપલબ્ધ થવા લાગેશે. અફઘાનિસ્તાન,
પાકિસ્તાન અને ભારતમાં તાજેતરના કિસ્સાઓમાં એ સાબિત
થઈ ગયું છે કે ઈસ્લામ ધર્મના કોઈ પણ તહેવારની અદબ
હવે આતંકવાદીઓ જગ્ઘાતા નથી. દુનિયાની વિવિધ સરકારો
દ્વારા આતંકવાદીઓ સામેના જે એકતરફી યુદ્ધવિરામ જાહેર
કરવામાં આવે છે તેને આતંકવાદીઓ તો ધ્યાનમાં લેતા જ નથી
અને એનો લાભ લઈને તેઓ બેફામ હુમલાઓ કરતા થયા છે.
ભારત સરકાર પણ જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં આવા માત્ર પોતે જ
પાલન કરવાના યુદ્ધવિરામના નિષ્ઠળ અભતરા કરી ચૂકી છે.
વિશ્વના જે દેશોમાં ત્યાંની સરકાર સામે બળવો થવાની સ્થિતિ
હોય કે હમણાંના સુદાન જેવા સિવિલ વોરના સંયોગો નજીક
આવી ગયા હોય ત્યાં હવે આતંકવાદીઓ પનાહ લેવા લાગ્યા
છે. પેન્ટાગોન માને છે કે પાકિસ્તાન અને અફઘાનિસ્તાનનાં
થોડા વરસો પછી ટુકડે-ટુકડા થઈ જશે.

ੴ ਪ੍ਰਾਤਿਸਥਾ.

દ્વારા તૈયાર થઈને ઓફિસ જવાનીકાળી, અને એની અંધ માતાએ સાદ કર્યો ટા! બે ટિવસ પછી સર્વપિતૃ અમાસ ને હિવસે રા પિતાનું શ્રાદ્ધ છે, તો શાસીને પુણીને જે લીસ્ટ આપે એ લેખી આવજે! તો આપણા પિતૃદોષ દૂર થાય, અને તારું કંચાંક સારે ડેકાણો ગોડવાઈ થાય, તો હું શાંતિથી મરી શકું! પિતાના શાદ્ધની

જાણવા મળ્યું કે એની બસ તો ચાલી ગઈ છે

અંધારામાં રાખીને બીજા લગ્ન કરી લે છે, આ
એની સાથે પણ આવું જ થશે, એ વિચારમન
એને બ્રોઇન સ્ટ્રોક આવી ગયો, અને એ ખુરશ
પરથી ફેંકાઈ ગઈ. ઘરે પહોંચી તો મા બેભા
પરી હતી, એણે તાત્કાલિક ૧૦૮ ને ફો
ક્યો અને માને સિવિલ હોસ્પિટલ લઈ ગઈ
ડોક્ટર એ કહ્યું કે અંદરની નસ ફાટી જવાસ
મગજને બંને છેડે લોહી મરી ગયું છે, આ
હજુ પણ લોહીનો કલોટ મોટો થાતો જરૂર
તાત્કાલિક ઓપરેશન કરવું પડશે! એમાં પણ
ધ્યાન થવાની શક્યતા દેખારી કે એને આંદો

દેખાવાનું બધ્ય થશે, અથવા પેરેલિસિસ થશે
પછી કાને બહેરાશ આવશે, એટલે એ દોડી
એનાં પાપાને કહેવા ઓફિસ પહોંચી, તો જાગણ
મધ્યું કે એ તો અડધી રજા પર છે! કોઈ એ કાંઈ
કે એને ત્યાં જોયાં, કોઈ એ કહ્યું પેલી બાજુ જાળ
જોયાં, આમ અડધી કલાક એ ગાંડાની જે
આમથી તેમ ભટકી અને મધ્યા ત્યારે તો. સલોન
સાચું કહેતી હતી, એણે કહ્યું કે મા પડી ગઈ દુંગ
અને સિવિલમાં છે! તો યે જાણે કંઈ જાગણાન
નથી તેમ.. અને એણે જ ફાર્મમાં સહી કર્દ
પણ મોડું થયું એટલે ઓપરેશન એટલું સફળ
રહ્યું, અને કાલ સુધી દેખતી મા એકાએક અંદર
થઈ ગઈ! મા બિયારી તો જાગણી જ નહોતી
આ હકીકત હતી! એને તો એમ કહ્યું કે પણ
ઓફિસ કામે બાહાર ગામ ગયા હતાં. બસ આ
તો એ જ દિવસથી એનો બાપ એની માટે માણસ
ગયો હતો! પણ આ મા દીકરીનો કુદરત બેદલ
લીધો અને એ યુવતી પાપાની બધી જ રોક
જંગમ પોતાને નામે કરાવીને ફરાર થઈ ગયે
અને એનાથી આ આઘાત સહન થતો નહોતું
બહુ મારી માંગી પણ હવે એ પહેલાં જે

સ્થાન ક્યાંથી પામી શકે! અને તોય હજુ એવો
પસ્તાવો તો થયો નહોતો! આસ પડોશની બેન
દીકરી તરફની નજરમાં લોલુપતા દ્ખાતી હતી.
દાર જેવું જીવલેણ વિસન પણ કરવા લાગ્યા
હતાં, અને એકવાર ભર બજારે કોઈનો હાથ
પકડી લીધો, અને અનાં વાલીએ પોલીસ
બોલાવી! બાપ હતો એટલે લોકલાજે છોડાવ્યા,
પણ હારેલો જુગારી બમણું રમે એમ હવે
વિસનની લત ઘર કરી ગઈ. રહી સહી મિલકત
અને ઈઝ્કાત બંને ચાચ્યું ગયું. ઘર વેચીને ભાડાના
સાવ સામાન્ય ઘરમાં રહેવા આવી ગયાં, અંધ મા
તો બિચારી આના કરતું જોઈ શકતી નહોતી.
એકવાર હડ થઈ રૂપિયા ન મળતાં એણે માનાં
દાગીનાની ચોરી કરી, અને પછી પોતે જ ખુદ
પોલીસ કમાલેન કરી. સજા તો થોડીધાડી થઈ
પણ પછી ભાન આવ્યું, અને સગી દીકરીની
નજરનો તિરસ્કાર એને સહન ન થયો! ઉપરાંત
હવે તો સમાજ પણ પાછળ વાતો કરતો કોઈ કોઈ
તો ટોણો મારતાં કહેતા હતાં! કેમ મુખજી બડે
આશિક બીને ફરતે થો! કહાં ગયા વો મિજાજ!
અબ કિસસે અખિયા લડાયેંગે. જેલમાંથી છૂટ્યા
પછી ઘરનો દરવાજો પણ બંધ થઈ ગયો! એટલે
એક રાતે ગાડીનાં પાટે સૂર્ય ગયા! ઓળખ માટે
ગઈ પણ કહી દીધું કે મારે એની સાથે સંબંધ
નથી! અને લાવારિસ લાશનાં અજિન સંસ્કાર
પોલીસ કર્યા. બસ એ ટિવિસ મા ને કહું મા પતિ
નામના પ્રાણીથી તું છૂટી! પણ એ હિન્દુ નારી એ
ચૂક, ચૂરી, ને ચાંદલો ત્યજ દીધો! હું મનોમન
ગુસ્સે થથી કે એ એને લાયક નહોતાં! પણ હવે
આનાથી મોટો આંચયકો મા ને આપવાની મારાયાં
તાકાત નહોતી. જેમ તેમ કરીને કોલેજ પૂરી કરી
નોકરી લીધી, અને હવે માને એ તમામ સુખ
આપવા માગું છું, પણ મા છે કે એની સોય મારા
બાપ પર જ અટકી છે, અને મને ખબર છે કે હું
ગમે તેટલી એને નફરત કર્યાં! પણ મારી માની
તો હું પૂજા કરું છું! એટલે એને કેમ હુંઘી કરવી!
કરી નાખીશ હવે શ્રદ્ધા વિનાનું શ્રદ્ધ! બીજું શું!
અને બાજુમાં બેઠેલી યુવતી મને કહેતી હતી દીરી
તમારું ડેકાણું આવી ગયું! મેં કહું હાં મારું ડેકાણું
આવી ગયું, અને મગજ પણ કાણો આવી ગયું!
કારણકે આ જ હવે મારાં જીવનની વાસ્તવિકતા
છે! નામ વિદ્યા છે પણ મારી બધી વિદ્યા આ
બાબત નકામી છે! કારણકે માનાં મનમંદિર ના
દેવતા માટે મારે આખી જિંદગી આ શ્રદ્ધા વિનાનું
શ્રદ્ધ કરું પણ શકે!

**મૂર્તિમાં રહેલા ભગવાન આપણું ભલું કરવા જલદી
આવતા નથી, તેમાં ભગવદ્ ભાવ સ્થિર કરવો પડે છે**

प्रश्न

યશપાલાસહ ટા. વાધલા

અન કરતુ હશે. તથી રામ કરતા રામાયણ શ્રેષ્ઠ છે
એમ કહીએ. અયોધ્યા કંડનો જે પાઠ કરશે તેનું
ધર અયોધ્યા બનશે. તેના ધરમાં જગડો થશે નહીં.
અયોધ્યા કંડની ગૃહસ્વાશ્રમીઓને બહુ જરૂર છે.
કલહનું મૂળ પૈસો અને પ્રતિષ્ઠા છે અયોધ્યા કંડ
એ મૂળનો નાશ કરે છે. અયોધ્યા કંડનું ફળછે
નિર્વરતા ધરના એકએક મનુષ્યમાં ભાગવત ભાવ
ગાઝો ભાઈમાં જેને ભગવાન ન દેખાય તેને એક

મુર્તિમાં રહેલા ભગવાન આપણું ભલું કરવા જલદી આવતા નથી. તેમાં ભગવદ્ ભાવ સ્થિર કરવો પડે છે, પણ બોલતા ટેવમાં જે ભગવદ્ ભાવ સિદ્ધ ન કરી શકે તો મુર્તિમાં તે સ્થિર કરી શકતો નથી. સુણ્ઠિ ઉત્ત્સ કર્યા પછી એક એક પદાર્થમાં પ્રભુએ પ્રવેશ કર્યો છે. પ્રભુ તે પ્રવેશ ન કરે ત્યાં સુધી સુણ્ઠિ નકામી છે. સર્વમાં ઈશ્વર છે. મારા ભાઈબહેનમાં પણ એ જ ઈશ્વર છે. રામે અલૌકિક આર્દ્ધ બતાવ્યો કે, ભાઈના સુખ માટે રામ હસતા હસતા વનમાં ગયા. ભરતનો રામ પ્રત્યેનો પ્રેમ એવો જ દિવ્ય છે. બંધુ પ્રેમની ભાવના ભરત ના રૂએ ઝુંવે છે. આચી આમ અયોધ્યા કાંડના પાઠથી યુધ્ઘની ભાવનાનો નાશ થાય છે, જીવન વિશુદ્ધ બને છે. અયોધ્યા કાંડ પછી અરણ્ય કાંડ આવે છે. અરણ્ય કાંડ નિર્વાસન એટલે વાસનાહીન બનાવે છે. નિર્દેશ થયા પછી પણ વાસના ત્રાસ આપે છે. મનુષ્ય તપ ન કરે ત્યાં સુધી જીવનમાં દિવ્યતા આવતી નથી. રામજીએ રાજા હોવા છાતાં સીતાજી સાથે વનમાં રહી તપશ્ચર્યા કરી છે. પહેલાં તપ કરી પછી રામ રાજા થયા છે.

પહુલા તપશ્યા કરી હશે તો ભાગના મયાદ
સમજાશે, મહાપુરુષો બધા અરણ્યમાં રહેતા હતા.

મહાપ્રમભુજાએ જીવાડા પગે ભારતની પ્રદક્ષિણા કરી છે. તેઓ એક વર્ષથી વધારે વચ્ચે રાખતો ન હતા. જીવનમાં તપશ્ચયાની ખૂબ જ જરૂર છે. જગતના ધોઘાટથી, ખટપટથી, કલહીથી દૂર થવાની જરૂર છે. વનવાસ વગર જીવનમાં સુવાસ આવશે નહીં. જીવનમાં સાત્ત્વિકતા લાવવા માટે વનવાસ ની તપશ્ચયાની જરૂર છે. વધારે નહીં તો વર્ષમાં એક માસ પવિત્ર નદીના ડિનારે વનમાં રહેવું. જ્યાં હું અને મારા ભગવાન, ત્રીજું કાંઈ નહીં. ત્રીજે આવે ત્યારે તોકાન થાય છે. પોતાના દણાંત પરથી રામયંકદ્રુ એ બતાવ્યું છે કે, તપ વગર વાસના મરતી નથી. તપ એટલે સંયમ. પહેલો સંયમ જીભ ઉપર રામવાનો હોય છે. વનવાસ દરમિયાન રામજીએ અનાજનું ભક્તશ કર્યું નથી, ફળાહારી રથા છે. સાત્ત્વિક આહાર વગર કોઈ કામને મારી શકે નહીં. રામજી વન માં રહી કંદ-મૂળનું સેવન કરી તપ કરે છે. રામજી વનમાં તપ કરે છે. ત્યારે કોઈ ધાતુનો સ્પર્શ કરતાનથી નાળિયેરની કાચલીથી પાણી પીએ છે. ધીરે ધીરે વાસનાનો કેવી રીતે વિનાશ કરવો તે અરણ્યકાંડ માં બતાવ્યે છે. જીવનમાં તપશ્ચયા કરો તો જ રાવણ એટલે કામ મરશે. રાવણને મારવા અરણ્યવાસ તપશ્ચયા જરૂરી છે. અરણ્ય કંડમાં શૂર્પણ ખા અને શબરી મળે છે. શૂર્પણખા એટલે મોહ. મોહનની સામે ભગવાન જોતા નથી, પણ શબરી ની સામે શુદ્ધ ભક્તિની સામે જુયે છે. મોહન કાપી નાખો શુદ્ધ ભક્તિને અપનાવો! અરણ્યકાંડમાં વાસનાનો

વિનાશ કર્યો પછી કિર્ણિધાકંડમાં સુગ્રીવ-રામની મૈત્રી થાય છે. કામની દોસ્તી જ્યાં સુધી મનુષ્ય છોડે નહીં ત્યાં સુધી પ્રભુ સાથે મૈત્રી થતી નથી. સુગ્રીવ અને શ્રમ જીના મિલનની કથા આ કંડમાં છે. કિર્ણિધાકંડ જીવ-ઈશ્વરની મૈત્રી બતાવે છે. સુગ્રીવએ જીવા ત્બા અને રામજી એ પરમાત્મા છે. જીવ-ઈશ્વરની મિલન અને મૈત્રી ત્યારે થાય, યારે માનજી મધ્યસ્થી બને, જ્યારે હનુમાનજી વકીલત કરે. જેનો કંઈ સારો એનું નામ સુગ્રીવ. હની શોભા આભૂપણ નથી. કંઈની શોભા બ્રહ્મચર્ય અને રામનામની છે. જીવ-ઈશ્વરની મૈત્રી જીવર્ય સિવાય થઈ શકે નહીં. હનુમાનજી બ્રહ્મચર્યનું પ્રતીક છે, પણ એકલા સુગ્રીવથી કંઈ વળે નહીં. તેને હનુમાનજીનો ટેકો હોવો જોઈએ, બ્રહ્મચર્યનું બળ જોઈએ. જીવ અને શિવની મૈત્રી થતાં જીવન સુધરે છે અને સુંદર બને છે, તેથી કિર્ણિધા કંડ પછી આવે છે સુંદર કંડ. સુંદર કંડ અતિ સુંદર છે. તેમાં રામભક્ત હનુમાનજીની કથા આવે છે. ભાગવતમાં જે દસમ સ્કર્ષ તેમ રામાયણમાં સુંદર કંડ છે. સુંદર કંડમાં હનુમાનજીને સીતાજીનાં ર્ઘન થાય છે. સીતાજી પરાભક્ત છે, પણ સીતાજીનાં દર્શન કોને થાય? જેનું જીવન સુંદર થાય, રામભક્તિનાં દર્શન થાય છે. દરિયો ઓળંગીને જે જાય, સંસારસમુદ્રને જે ઓળંગે તેને સીતાજીના એટલે કે પરાભક્તિનાં દર્શન થાય છે. દરિયો બધા ઓળંગતા નથી. દરિયો ઓળંગે છે એકલા હનુમાન જી. પહેલાં સમુદ્ર ઓળંગે અટલે રસ્તામાં સુરરસા મળે છે. સારા સારા રસો એ સુરરસા છે. નવીન રસ લેવાવાળી વાસનામય જીભ એ જ સુરરસા. સુરરસાને હનુમાનજી મારે છે. જેણે સંસાર રૂપી દરિયો ઓળંગવો પડે છે તેણે જીભને મારવી પડશે, જીભને વશ કરવી પડશે. સીતાજીએ પરાભક્તિ છે. પરાભક્તિ છે ત્યાં શોક રહી શકે નહીં. તેનું નામ અશોક વન. બ્રહ્મસૂષ્ટિ સીદ્ધ થયા પછી ત્યાં શોક રહેતો નથી તે અશોક વન. જીવન ભક્તિમય થાય છે ત્યારે સુંદર બને છે. કામને જે મારે છે તે કાળને મારી શકે છે. જેને કામ મારે તેને કાળ પણ મારે છે. લંકા શઘને ઉલટાવો એટલે થશે કાલમું કાલમું, એટલે કાળ. કાળ સર્વને મારે પણ હનુમાનજી કાળને મારે છે, લંકાને બાળે છે. એટલે કાળને મારે છે. હનુમાનજી કાળને મારી શકે નહીં, કારણ કે તેઓ બ્રહ્મચર્ય પાળે છે અને પરાશક્તિ નાં દર્શન કરે છે. તુલસીદાસજીએ સર્વસ્વ ઉત્તરકંડમાં ભર્યું છે. કાક ભુસુંગી અને ગરુડનો સંવાદ વાર વાંચો.

ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયાનું સ્વાગત ચીફ ઓફિસર ડી.એમ.ફીલા દ્વારા કરાયું ગ્રાલોદ નગરપાલિકા દ્વારા ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયાની અધ્યક્ષતા હેઠળ અમૃત કળશ યાત્રા યોજવામાં આવી

| પંકજ પંડિત ગ્રાલોદ, તા.૧૨ |

આખાં ભારત વર્ષમાં આગામીના અમૃત મહોસ્વં હેઠળ આગામીના ઉપરમાં વર્ષની ઉજવણી થઈ રહેલ છે તે અંતર્ગત વડપ્રધાન નરેન્ન મોટી દ્વારા જે લોકોએ ભારતની સ્વતંત્રતાના કેદીની સેવા અથવા રાષ્ટ્રપદમાં સમર્પિત થઈ પોતાનું આજ ગુયાવી તેવા બધાહુર વીર સપ્તોએ બલિદાન આપેલ છે તે લોકોનું રૂણ ચૂંકવણ વડપ્રધાન નરેન્ન મોટીએ મારી મારી મારી દેશ અંતર્ગત અમૃત મહોસ્વં ઉજવી રહેલ છે. આ અમૃત મહોસ્વં અંતર્ગત દેશાના નામાંના નામ, નગર, તેમજ મહાનગરથી લઈ આખાં ભારત દેશમાં ઉજવાઈ રહેલ છે.

જોદું નગરપાલિકા દ્વારા અમૃત કળશ યાત્રા ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયાની અધ્યક્ષતા હેઠળ જૂની માલબતદાર કર્યા જાતે યોજાયો હતો. આ કાર્યક્રમમાં બોની બેન કન્યા શાળાની બાલિકાઓ દ્વારા સુંદર સ્વાગત ગીત અને પ્રાર્થના રજૂ કરવાના આવી હતી ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયાનો સુંદર પ્રસ્તુતિ બદલ પણી નું ઈનામ પણ આપેલ હતું. ત્યાર બાદ ડિપ્યુટેડ કર્યા તેવા ઉપસ્થિત સહુ લોકોએ હાથમાં દેશના મારી વર્ષ પંચયાણ પ્રતિસ્તિ હતી.

અમૃત કળશ યાત્રા જૂની માલબતદાર કર્યેલી થી મીઠાયોક, શાહિદ રાજીશ યોક, ભરત ટાપર, સરદાર યોક, અંબેડકર યોક થઈ એ.પી.એ.મ. સી ખાતે પુરી થઈ હતી. રસ્તાના દેક જગ્યાએ અમૃત કળશ યાત્રાના રથને રોકી સહુ લોકોએ કળશમાં દેશની મારી મીઠી નેતે વંદન કરતા જોવા મળી હતા. યાત્રા દરરાના માર્ગમાં આવતા ગંધીજી, સરદાર વલદભાઈ પટેલ, બાબા સાહેબ અંબેડકરની પ્રતિમાને ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયા દ્વારા માલયાર્ણ અને પુષ્પાંજ્વિ અર્પણ કરવામાં આપેલ હતું.

ચીફ ઓફિસર ડી.એમ.ફીલા દ્વારા ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયાનું શાલ્બિક રીતે સ્વાગત કર્યા બાંધી, ચાંદીનું કંદું તેમજ તીર નગરજોનું સ્વાગત કરવામાં આવેલ હતું.

અયોજન કરાયું હતું. વલસાડ તાલુકાના અટકપારડી ગામમાં સ્વચ્છતા, આરોગ્ય કેમ્પ, સ્વચ્છતા અંગેના શપથ લેવાયા હતા. જ્યારે વાપી તાલુકાના મોટી તંબાણી ગામમાં સફાઈ અભિયાન, હેન્ડવોશ, અંતર્ગત સ્વચ્છતા અંગે જાગૃત ફેલવાના કાર્યક્રમો યોજાવ્યા હતા. સમગ્ર શિક્ષા અંતર્ગત નવીન લોકોએ એ કાર્યક્રમમાં ફેલવાના પ્રસ્તુતિ નેતે વંદન કરતા જોવા મળી હતા. યાત્રા દરરાના માર્ગમાં આવતા ગંધીજી, સરદાર વલદભાઈ પટેલ, બાબા સાહેબ અંબેડકરની પ્રતિમાને ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયા દ્વારા માલયાર્ણ અને પુષ્પાંજ્વિ અર્પણ કરવામાં આવેલ હતું.

આયોજન કરાયું હતું. વલસાડ તાલુકાના અટકપારડી ગામમાં સ્વચ્છતા, આરોગ્ય કેમ્પ, સ્વચ્છતા અંગેના શપથ લેવાયા હતા. જ્યારે વાપી તાલુકાના મોટી તંબાણી ગામમાં સફાઈ અભિયાન, હેન્ડવોશ, અંતર્ગત સ્વચ્છતા અંગે જાગૃત ફેલવાના કાર્યક્રમો યોજાવ્યા હતા. સમગ્ર શિક્ષા અંતર્ગત નવીન લોકોએ એ કાર્યક્રમમાં ફેલવાના પ્રસ્તુતિ નેતે વંદન કરતા જોવા મળી હતા. યાત્રા દરરાના માર્ગમાં આવતા ગંધીજી, સરદાર વલદભાઈ પટેલ, બાબા સાહેબ અંબેડકરની પ્રતિમાને ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયા દ્વારા માલયાર્ણ અને પુષ્પાંજ્વિ અર્પણ કરવામાં આવેલ હતું.

આયોજન કરાયું હતું. વલસાડ તાલુકાના અટકપારડી ગામમાં સ્વચ્છતા, આરોગ્ય કેમ્પ, સ્વચ્છતા અંગેના શપથ લેવાયા હતા. જ્યારે વાપી તાલુકાના મોટી તંબાણી ગામમાં સફાઈ અભિયાન, હેન્ડવોશ, અંતર્ગત સ્વચ્છતા અંગે જાગૃત ફેલવાના કાર્યક્રમો યોજાવ્યા હતા. સમગ્ર શિક્ષા અંતર્ગત નવીન લોકોએ એ કાર્યક્રમમાં ફેલવાના પ્રસ્તુતિ નેતે વંદન કરતા જોવા મળી હતા. યાત્રા દરરાના માર્ગમાં આવતા ગંધીજી, સરદાર વલદભાઈ પટેલ, બાબા સાહેબ અંબેડકરની પ્રતિમાને ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયા દ્વારા માલયાર્ણ અને પુષ્પાંજ્વિ અર્પણ કરવામાં આવેલ હતું.

આયોજન કરાયું હતું. વલસાડ તાલુકાના અટકપારડી ગામમાં સ્વચ્છતા, આરોગ્ય કેમ્પ, સ્વચ્છતા અંગેના શપથ લેવાયા હતા. જ્યારે વાપી તાલુકાના મોટી તંબાણી ગામમાં સફાઈ અભિયાન, હેન્ડવોશ, અંતર્ગત સ્વચ્છતા અંગે જાગૃત ફેલવાના કાર્યક્રમો યોજાવ્યા હતા. સમગ્ર શિક્ષા અંતર્ગત નવીન લોકોએ એ કાર્યક્રમમાં ફેલવાના પ્રસ્તુતિ નેતે વંદન કરતા જોવા મળી હતા. યાત્રા દરરાના માર્ગમાં આવતા ગંધીજી, સરદાર વલદભાઈ પટેલ, બાબા સાહેબ અંબેડકરની પ્રતિમાને ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયા દ્વારા માલયાર્ણ અને પુષ્પાંજ્વિ અર્પણ કરવામાં આવેલ હતું.

આયોજન કરાયું હતું. વલસાડ તાલુકાના અટકપારડી ગામમાં સ્વચ્છતા, આરોગ્ય કેમ્પ, સ્વચ્છતા અંગેના શપથ લેવાયા હતા. જ્યારે વાપી તાલુકાના મોટી તંબાણી ગામમાં સફાઈ અભિયાન, હેન્ડવોશ, અંતર્ગત સ્વચ્છતા અંગે જાગૃત ફેલવાના કાર્યક્રમો યોજાવ્યા હતા. સમગ્ર શિક્ષા અંતર્ગત નવીન લોકોએ એ કાર્યક્રમમાં ફેલવાના પ્રસ્તુતિ નેતે વંદન કરતા જોવા મળી હતા. યાત્રા દરરાના માર્ગમાં આવતા ગંધીજી, સરદાર વલદભાઈ પટેલ, બાબા સાહેબ અંબેડકરની પ્રતિમાને ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયા દ્વારા માલયાર્ણ અને પુષ્પાંજ્વિ અર્પણ કરવામાં આવેલ હતું.

આયોજન કરાયું હતું. વલસાડ તાલુકાના અટકપારડી ગામમાં સ્વચ્છતા, આરોગ્ય કેમ્પ, સ્વચ્છતા અંગેના શપથ લેવાયા હતા. જ્યારે વાપી તાલુકાના મોટી તંબાણી ગામમાં સફાઈ અભિયાન, હેન્ડવોશ, અંતર્ગત સ્વચ્છતા અંગે જાગૃત ફેલવાના કાર્યક્રમો યોજાવ્યા હતા. સમગ્ર શિક્ષા અંતર્ગત નવીન લોકોએ એ કાર્યક્રમમાં ફેલવાના પ્રસ્તુતિ નેતે વંદન કરતા જોવા મળી હતા. યાત્રા દરરાના માર્ગમાં આવતા ગંધીજી, સરદાર વલદભાઈ પટેલ, બાબા સાહેબ અંબેડકરની પ્રતિમાને ધારાસભ્ય મહેશ ભૂરિયા દ્વારા માલયાર્ણ અને પુષ્પાંજ્વિ અર્પણ કરવામાં આવેલ હતું.

આયોજન કરાયું હતું. વલસાડ તાલુકાના અટકપારડી ગામમાં સ્વચ્છતા, આરોગ્ય કેમ્પ, સ્વચ્છતા અંગેના શપથ લેવાયા હતા. જ્યારે વાપી તાલુકાના મોટી તંબાણી ગામમાં સફાઈ અભિયાન, હેન્ડવોશ, અંતર્ગત સ્વચ્છતા અંગે જાગૃત ફેલવાના કાર્યક્રમો યોજાવ્યા હતા. સમગ્ર શિક્ષા અંતર્ગત નવીન લોકોએ એ કાર્યક્રમમાં ફેલવાના પ્રસ્તુતિ નેતે વંદન કરતા જોવા મળી હતા. યાત્રા દરરાના માર્ગમાં આવતા ગંધીજી, સરદાર વલદભાઈ પટેલ, બાબા સાહેબ અ

